

MOSTRA LITERÀRIA
DE SANTA SUSANNA 2018

Títol: **Sota l'ombra del codonyer**

Pseudònim: *Lluna de bambú*

Edat: 39 anys

Grup: F

Categoria: Prosa

Al rellotge del menjador, que ja estava arreglat, van tocar les vuit. L'àvia, al safareig del pati, s'esforçava a rebregar i rentar una tovallola blanca, vella i desfilada que duia les seves inicials brodades en color blau, mentre un grup d'orenetes volava per sobre nostre tot xisclant com la quitxalla quan surt de l'escola un divendres a la tarda. Jo gaudia de la tarda, ajagut sota l'ombra del codonyer, mirant el cel entre les branques i menjant un tall de meló francès, fresc, dolç i madur. M'agradava aquell grapat de sensacions que confirmaven l'arribada de l'estiu.

—No penso casar-me! —vaig pensar en veu alta.

—Apa, no diguis bajanades Roger. Ara no has de pensar en això —va replicar la meva àvia que continuava rentant la tovallola.

I era cert, no volia casar-me. El meu pare sempre em deia que fes tot allò que volgués abans de casar-me, que després tot seria diferent.

—És que... no vull... —vaig intentar explicar-li, però ella em va interrompre.

—Quan la trobis ho sabràs, però no t'aturis fins que la trobis, eh? —em va contestar.

Jo no la vaig entendre massa. Em vaig imaginar una fila de noies, ben mudades, mirant-me, mentre jo, tímidament, caminava al seu costat decidint davant de quina noia m'aturaria. Em va fer gràcia i vaig riure per sota del nas.

—Però, i si la que jo trio no m'escull a mi? —vaig preguntar amoïnat.

—Llavors és que no és l'adequada, t'ho asseguro —em va dir mentre entrava a la cuina a buscar el raspall dur per acabar de netejar la tovallola.

Com cada estiu passaria un mes sencer a casa de la meva àvia. Totes les àvies són especials, però l'àvia Matilda ho era molt. M'ajudava a planificar com fer realitat tot el que desitjava i a trobar els meus talents per a alliberar-los, a més d'àvia, per a mi, era una espècie de fada o àngel de la guarda. De vegades també s'enfadava, però igualment me l'estimava d'una forma incondicional. Potser em cuidava tant perquè volia nets, i jo era la seva única possibilitat.

A un quart de nou van trucar a la porta amb timidesa. A casa de l'àvia sempre hi venia gent, era com un d'aquells programes de la televisió, tan entretinguts, on van passant convidats diferents. L'àvia em va dir que anés a obrir i aquell va ser el primer cop que la vaig veure. Era baixeta, pigada i tenia un somriure màgic i ridículament contagiós. La Sun havia arribat a Catalunya feia unes setmanes i s'havia instal·lat amb els seus pares en una de les cases velles de la colònia que hi havia als afores, a prop del riu. No tenien molts recursos i l'àvia els ajudava. Era uns anys més petita que jo, però amb el doble d'energia i moltes ganes de conèixer-ho tot. L'àvia va portar un cabàs amb tres o quatre carmanyoles metàl·liques amb menjar cuinat, dos paquets de galetes d'aquelles rectangulars amb el contorn onejat, una ampolla de llet, dos pots de melmelada de codony i la

tovallola desfilada amb les lletres brodades que encara era humida. La Sun ho va rebre agraïda inclinant-se endavant.

—Roger, acompanyaràs a la Sun fins a casa seva? —em va demanar l'àvia.

Jo, que encara estava mig embadalit perquè era el primer cop que veia una nena oriental de tan a prop, vaig acceptar encantat. I en aquell moment va començar el millor estiu de la meua vida, però també l'últim estiu que passaria a casa de la meua àvia.

Vam caminar l'un al costat de l'altre sense dir-nos res. La Sun no parlava català i jo no parlava coreà, així que poca cosa podíem dir. De tant en tant se m'acudia alguna ximpleria per explicar-li, la mirava i llavors m'adonava que no sabia com dir-li, em frustrava, m'enfadava i deixava anar un renec. Ella em mirava i somreia com si ja ho sabés tot. Mai oblidaré aquella tarda, la llum rogenca del sol endormiscat li il·luminava la cara i accentuava les seves pigues, els seus ulls ametllats i el seu cabell llis i llarg ple d'energia.

Vaig arribar a casa a mig telenotícies i sense gana per sopar, l'àvia em va mirar de dalt a baix i no va insistir, era una dona que no necessitava gaires paraules per entendre les coses. El meu avi tampoc em va dir res, era un home de pagès, marxava de bon matí i no tornava fins al vespre. Era una persona força reservada i no massa social, tot el contrari que l'àvia. Mai li vaig preguntar a l'àvia si ella havia trobat a la persona adequada, segurament per por a la resposta. Però malgrat tot, l'avi era una bona persona, a la seva manera. De l'avi havia après molt sobre el camp i la terra, i els caps de setmana és quan passava més temps amb nosaltres. Després de sopar, l'àvia em va parlar de la Sun, em va explicar que si el seu pare o la seva mare no trobaven feina, haurien de marxar i que no tothom els estimava i ajudava com ho feia ella. Va intentar que jo entengués tot el que passava a Corea i els motius pels quals segurament havien decidit fer aquell viatge tan llarg amb una nena de set anys i escaig. També em va ensenyar on estava Corea en un vell mapamundi i em va deixar un llibre on apareixien algunes de les paraules més bàsiques traduïdes a la majoria d'idiomes del món, entre ells el coreà. Em va fer tanta il·lusió que em vaig passar mitja nit apuntant paraules en una llibreta.

L'endemà, a les set del matí, em vaig despertar i el primer que vaig veure van ser els ulls de la Sun que em miraven encuriosida, estava asseguda en una cadira al costat del meu llit. Ja començava a fer calor i jo havia dormit en calçotets, d'una revolada i avergonyit em vaig tapar amb el llençol que penjava pel lateral del llit. La Sun va riure i llavors em vaig adonar que ella també anava en roba interior; al pati l'àvia estenia la faldilla i la samarreta que la Sun portava el dia abans. Em vaig vestir i vam baixar junts a esmorzar.

—Estan treballant —em va dir l'àvia mentre escurava el pot de vidre de melmelada.

—Com? —vaig preguntar. L'àvia va assenyalar a la Sun amb una torrada sucada amb melmelada de codony.

—Els pares de la Sun, han anat a treballar a la fàbrica, és una bona oportunitat.

Aquella notícia em va alegrar, l'àvia m'havia deixat preocupat, no volia que haguessin de marxar i menys que haguessin de tornar al seu país.

La Sun menjava melmelada de codony a cullerades, com si fos el més bo que hagués tastat. A casa de l'àvia hi havia tanta melmelada de codony que podria esmorzar tot el poble i encara en sobraria.

Els meus avis no tenien massa diners, però se'n sortien prou bé. L'avi no gastava massa i l'àvia era una bona economista i estalviadora. D'aquella forma anaven trampejant les males èpoques i sempre tenien un raconet de diners per fer front als imprevistos o bé per donar-se algun caprici. Vivien en una casa al mig del poble, al carrer major; una caseta d'aquelles estretes però altes, amb tres plantes i un pati molt gran on hi havia espai suficient per jugar a fet i a amagar, practicar amb la bicicleta i per tenir-hi plantes i alguns arbres, entre ells el codonyer, un arbre que l'àvia s'estimava molt perquè el seu pare l'havia plantat el mateix dia del seu naixement.

Després d'esmorzar, i mentre la roba de la Sun s'eixugava, l'àvia va preparar uns fulls de papers, llapis i colors pastel per la Sun. L'àvia, que s'entestava a descobrir el talent de cadascú, creia que la Sun seria dibuixant, però els dibuixos que vaig veure aquell matí no em van semblar massa interessants. Feia unes setmanes que l'àvia i la Sun es veien sovint. S'havien conegut perquè l'àvia havia caigut a prop de casa seva i els pares de la Sun la van ajudar i li van curar el mal de la cama que arrossegava des de feia més de tres mesos. Van clavar-li agulles per tot el cos i en uns dies ja no se'n sentia, allò sí que era impressionant. El pare de la Sun era com una espècie de metge especialitzat en acupuntura, però la gent del poble no estava preparada ni disposada a deixar-se punxar per un estranger. Cada vegada que veia el pare de la Sun em venia al cap la cançó d'en Pinxo i en Panxo.

Cap a les deu del matí la roba de la Sun ja era ben eixuta i l'àvia la va despenjar i li va donar perquè es vestís. Ella va desar els colors amb molta cura, va agafar la roba fent una altra de les seves reverències orientals i se la va acostar al nas per sentir l'olor dolça i afruitada del sabó que feia servir l'àvia, que pel que vaig veure ja la coneixia. Era una olor que et transportava, et relaxava i et feia sentir mereixedor de qualsevol cosa. Un dia l'àvia em va demanar que descrigués aquella olor i el que em va venir a la ment van ser un grup de préssecs madurs i alats que volaven a l'alba cap a l'horitzó tocant melodies suaus i alegres amb clarinets. Va ser una bajanada, però des d'aquell dia l'àvia va descobrir que jo havia de ser escriptor i que havia d'alliberar tota aquella creativitat, perquè si la deixava empresonada, acabaria consumint-me.

—Roger... si us plau. Sigues un cavaller! —l'àvia em va cridar l'atenció, jo estava embadocat mirant com es vestia la Sun. Em vaig posar vermell i em vaig girar de seguida, la Sun va riure i vaig sentir aquelles pessigolles a la panxa que no marxarien en tot l'estiu.

Aquell matí vam anar a la biblioteca del poble que a l'estiu obria alguns dies. La biblioteca era la segona residència de l'àvia, hi anava tan sovint que fins i tot, algunes vegades, ajudava als altres a trobar el que buscaven. L'àvia no havia estudiat més que l'educació bàsica, però era un pou de coneixements, sempre estava aprenent i no li feia gens de mandra saber-ne més. Era una gran amant de la literatura, de la pintura, de la música i del cinema, i no només una simple observadora, sinó una gran lectora entre línies, mai es quedava amb la part superficial, li agradava gratar la terra per trobar el significat més profund de l'expressió artística. Quan em deia això jo me la imaginava amb un barret com l'Indiana Jones, que aquells dies era tot un èxit al cinema.

—Aloma? —vaig llegir el títol en veu alta.

—Aquesta serà la teva lectura per aquest estiu —segurament jo vaig fer cara de fàstic perquè la Sun va riure i l'àvia ho va justificar—. Els escriptors han de llegir, potser fins i tot més que escriure. És curt i t'ajudaré a entendre com escrivia la Mercè, t'ajudarà molt per treballar el teu relat.

Jo no havia llegit mai a la Mercè Rodoreda, és clar que coneixia la Plaça del Diamant, però res més. Tot i que potser no era un títol massa adequat per la meva edat, tenia clar que si l'àvia l'havia escollit, hi havia algun motiu important.

—A més, llegirem alguns fragments en veu alta perquè la Sun vagi aprenent català, oi que sí Sun? —va dir mirant-la, i ella va assentir contenta, semblava que ho entenia tot.

Van ser uns dies molt intensos i emocionants en molts aspectes, aquell estiu vaig aprendre a deixar endarrere el blanc i el negre per entrar en un món de matisos. Els dies eren com una amanida catalana, hi havia tot tipus de moments. La Sun i jo passàvem de submergir-nos en les lectures de l'àvia, on la seva veu dolça i experta ens embolcallava i ens gronxava entre paraula i paraula, a estar jugant com amics inseparables amb galledes d'aigua gelada i rialles innocents. De vegades em quedava aturat mirant-la, intentant capturar tots els detalls d'aquells moments en la meva memòria per no oblidar-los mai. L'àvia, que sempre m'observava sense que jo m'adonés, i que de vegades m'entenia més que jo mateix, em va deixar la càmera de fotos vella del meu pare i em va comprar un carret de 24 fotografies perquè pogués immortalitzar una part d'aquell estiu.

La Sun només venia a casa de l'àvia entre setmana, els dissabtes i diumenges la seva mare no treballava i l'àvia, l'avi i jo aprofitàvem per marxar d'excursió, visitar amics i parents o bé per acabar algunes feines del camp si era necessari. Per a mi, els caps de setmana van passar de ser els dos dies més desitjats a ser les quaranta-vuit hores més lentes i avorrides. Sentia com el desig

d'estar amb la Sun anava creixent a mesura que passaven els dies. La trobava a faltar més a ella que als meus pares, que no venien massa per casa de l'àvia; la meva mare i la meva àvia no es portaven massa bé, i era el meu pare el que passava de tant en tant per donar-me un cop d'ull i per recordar-li a l'àvia que no m'inflés el cap amb idees absurdes. La meva mare volia que jo estudiés dret, igual que ella i el pare, però l'àvia, insistia que jo no ho portava a dins, que acabaria engabiada com una rata rabiosa, i sempre acabaven discutint.

Vaig decidir que faria una fotografia cada dia, només una, però era difícil escollir el millor moment sense conèixer el que passaria després, per això anava a tot arreu amb la càmera penjada del coll, preparat per disparar.

Un dimecres a la tarda l'avi va tornar més d'hora de l'habitual i va portar una caixa amb cinquanta-dues ampolles d'orxata de xulla, li havia donat un camioner en agraïment per ajudar-lo a canviar una roda punxada. L'àvia, la Sun i jo ens vam quedar parats. A l'àvia i a mi ens agradava molt l'orxata, però la Sun, que es pensava que era llet, va fer una ganyota estranya quan la va tastar. L'orxata es va convertir en la beguda oficial d'aquells dies, la preniem per esmorzar, per dinar i per sopar. No li vam dir mai a la mare, s'hauria posat histèrica, li tenia declarada la guerra al sucre.

Llegint Aloma i escoltant Steve Wonder de fons, les tardes passaven de pressa, l'àvia estava aconseguint que jo aprofundís més enllà del paper. Aloma era el llibre preferit de l'àvia, l'havia llegit tantes vegades que se sabia moltes parts de memòria, i sovint, quan ens llegia alguns passatges en veu alta, tancava el llibre i continuava sense mirar. La Sun també aprenia ràpidament, en un dia podia memoritzar trenta o quaranta paraules noves en català i no se li oblidaven. L'àvia li ensenyava les lletres i els números mentre jo intentava avançar el meu relat, amb el que estava una mica encallat.

Cada vespre acompanyava a la Sun fins a casa seva. Els seus pares també estaven aprenent la nostra llengua, eren unes persones molt amables però amb uns costums i unes idees molt diferents de les nostres. Continuaven treballant a la fàbrica i, de tant en tant, el seu pare feia algun tractament d'acupuntura, cosa que li permetia anar agafant una mica de nom per la zona. Se'ls veia contents, especialment de veure feliç a la seva filla, per aquest motiu l'agraïment dels pares de la Sun cap a l'àvia no tenia límits, se l'estimaven com si fos la seva pròpia àvia. Cada tarda se'm feia més dur el comiat del vespre, el sol rogec, que es ponia darrere del turó de casa seva, encara m'ho posava més difícil il·luminant la carona innocent de la Sun que ara ja s'acomiajava amb un "Adéu Rotxe", acompanyat d'un gran somriure.

Em vaig posar tan pesat que finalment, un divendres, vaig aconseguir que la Sun es quedés a dormir a casa de l'àvia. Va ser una nit molt especial per a tots. L'àvia va fer patates fregides, ous ferrats i pa amb tomàquet, i per postres orxata, és clar. Vam estar jugant fins tard i vam dormir tots

tres junts al llit de l'àvia, amb les finestres obertes, tal com explicava la Mercè a l'onzè capítol d'Aloma, mentre l'avi roncava al sofà del menjador. Passar el dissabte amb la Sun va ser increïble, els avis van fer una gran excepció, van deixar de banda totes les activitats habituals per convertir aquell dissabte en un dissabte màgic. A mig matí vam anar al mercat del poble del costat i l'àvia ens va comprar unes samarretes noves per a la Sun i per a mi. La Sun estava tan emocionada que no va poder esperar i se la va posar a la mateixa parada, era una samarreta amb lluentons brillants i la Sun no parava de donar voltes i ballar com les artistes que sortien per la televisió. Després vam passar per la llibreria, l'avi va comprar un diari, que pràcticament era l'única lectura que feia, i l'àvia em va comprar el que ella anomenava "una llibreta d'escriptor de veritat" que no era més que una llibreta amb fulls blancs, sense cap ratlla. "Les ratlles posen límits, i la creativitat no s'ha de limitar", solia dir-me. Per la Sun li va comprar el llibre de Babar perquè comencés a llegir. Després, vam dinar en un restaurant de bufet lliure, ple de plats diferents per escollir. Amb la Sun vam tastar tots els plats, fins i tot el trinxat de la Cerdanya que no feia massa bona pinta. Va ser molt divertit, ens vam atipar tant que no ens hi cabien les postres i només vam servir-nos una mica d'orxata d'un dispensador refrigerat, per no perdre el costum. A la tarda vam acabar el dia amb una gran sorpresa, els avis ens van portar al cinema. Allò sí que va ser un gran esdeveniment, la Sun no hi havia estat mai i jo només hi havia anat dues vegades. Va ser impressionant veure aquelles bestioles petites, que si menjaven passada la mitjanit, es convertien en uns horribles dimonis verds. La Sun se m'abraçava en les escenes que li feien por, i jo la protegia tapant-li els ulls i avisant-la quan ja havien passat. Aquells dos dies vaig fer més de deu fotografies, desitjant que aquells moments no acabessin mai.

I així va anar avançant l'estiu, gaudint cada dia, aprenent i sense pensar que allò podria tenir un final, un final que va arribar abans del que ens pensàvem. Una tarda mentre la Sun em dibuixava amb força traça, va arribar la meua mare feta una fúria, em va agafar i se'm va emportar. Només recordo els crits de l'àvia i els plors de la Sun que no va parar de donar puntades de peu a la meua mare fins que vam pujar al cotxe. Els meus pares s'havien separat i la mare se me'n duia a viure a Barcelona. Vam marxar amb un BMW serie 5 de color verd fosc, que li havia deixat un amic seu, i a mesura que ens allunyàvem veia com la Sun corria darrere del cotxe cridant, mentre el sol, com sempre, acariciava la seva dolça cara innocent. Ho vaig deixar tot: l'àvia, la Sun, el llibre d'Aloma, el relat a mig escriure, la meua roba, la càmera, la samarreta nova i també deixava una part de mi.

A partir d'aquell moment vaig viure en un àtic a la zona alta de Barcelona, amb un pare postís i uns nous amics que eren molt diferents de l'àvia i de la Sun. Els primers dies em vaig resistir, vaig aconseguir un exemplar d'Aloma de la biblioteca del barri i el llegia a casa, d'amagat de la meua mare, però un dia ja no el vaig trobar més. A poc a poc, el teló d'aquell nou escenari va cobrir el

Roger que l'àvia intentava despertar. Al cap d'un temps vaig deixar d'escriure i de llegir pel plaer de llegir, i em vaig anar transformant en una persona diferent. La separació del pare i la mare em van fer perdre molta seguretat en mi mateix, era més vulnerable, i per la mare va ser fàcil modelar-me, amb tota la bona intenció del món, com un membre més d'aquella societat freda com el metall de les monedes, un estil de vida que l'àvia sempre havia rebutjat.

A mesura que passaven els dies vaig deixar de lluitar en contra d'aquella nova vida, vaig deixar de demanar d'anar a veure l'àvia i vaig començar a respirar aquell aire diferent on les coses no es feien pel plaer de fer-les sinó que es vivia de cara als altres, amb normes i regles absurdes. I tot allò em va acabar agradant, o vaig fer que m'agradés, perquè era la meva vida. Vaig fer nous amics, vaig adquirir nous hàbits i vaig aprendre l'art de la hipocresia i de la supèrbia.

Entre festes, viatges i compromisos els anys van passar ràpidament. Vaig estudiar dur i em va convertir en un advocat llicenciat, un advocat sense àvia però convençut que no la necessitava, cosa que no m'he perdonat mai.

A l'estiu del noranta-sis treballava en una gran empresa d'exportacions, en un elegant edifici del carrer Pelai, quan em van passar una trucada del pare, a qui només veia dos o tres cops l'any. Em trucava per dir-me que l'àvia estava a l'hospital, molt malalta i que l'hauria d'anar a veure. Després de penjar el telèfon vaig sentir una emoció estranya i molt intensa, en uns segons vaig tornar a viure aquells dies a casa de l'àvia, de l'estiu del vuitanta-quatre, tot allò que havia quedat tancant amb pany i clau es va remoure i va inundar la meva ment amb sentiments que em desbordaven: La Sun, l'orxata, les fotos, Aloma i un llarg etcètera que van aconseguir que jo, un dels advocats amb millor projecció professional de Barcelona, em posés a plorar d'amunt d'un escriptori de vidre de disseny italià.

Vaig recollir a la Ivet, la meva parella, a qui no li venia massa de gust acompanyar-me, i vaig conduir fins al poble amb els ulls tristos.

A l'habitació de l'hospital hi regnava una penombra serena, l'àvia estava estirada al llit i l'envoltaven algunes cares conegudes, entre elles el meu pare que em va abraçar només entrar, el vaig veure molt afectat. Vaig acostar-me a l'àvia i li vaig agafar la mà.

—Mare, us en recordeu d'en Roger? És el vostre nét —va dir-li el meu pare.

L'àvia, esforçant-se, es va aixecar una mica, em va mirar durant una estona, va mirar a la Ivet i va fer que no amb el cap diverses vegades.

—Aquest no és en Roger —va dir-li al meu pare, i es va tornar a estirar.

Tots em van mirar, allà no tenia cap valor el meu vestit italià fet a mida ni tampoc les claus de l'últim model de cotxe esportiu que penjaven de la meva butxaca. Les cames em van començar a tremolar i em vaig sentir tant brut i avergonyit que vaig abandonar l'habitació sense dir res a ningú.

La Ivet em va seguir, no recordo quin comentari grotesc va fer exactament sobre la meva àvia, però li vaig regalar les claus del meu cotxe i la vaig engegar a fer punyetes.

Vaig passar-me el capvespre caminant pel poble, recollint bons records i penedint-me de no haver estat més fort per enfrontar-me a la meva mare. El poble havia crescut i tot havia canviat, les cases aïllades de la colònia, on vivia la Sun, ja no hi eren, ara hi havia zones verdes i parcs infantils. A prop del riu una nena es gronxava contenta, me la vaig quedar mirant desitjant tornar endarrere, desitjant tornar a veure la Sun, de qui no n'havia tornat a saber res. Després vaig anar cap a casa de l'àvia on em vaig trobar el meu pare que m'esperava a la porta per donar-me la pitjor notícia del dia. Vam entrar a la casa i vam plorar plegats. Aquella nit el pare em va explicar tantes coses, que si les hagués sabut abans, probablement tot hauria estat diferent. Vaig decidir que no volia assistir a l'enterrament, no em veia amb forces d'estar a prop de l'àvia mentre no tornés a ser en Roger que ella esperava. El pare, que des de la separació havia viscut amb l'àvia, em va donar una caixa de fusta que l'àvia havia guardat per a mi des de l'estiu que vaig marxar. La vaig obrir i vaig sentir com una part de mi canviava en veure tots aquells records: les fotografies revelades, les xapes de l'orxata amb la data escrita per sota que guardàvem amb la Sun, les entrades del cinema, la meva llibreta d'escriptor amb el meu relat a mig escriure, els colors de la Sun i el retrat que m'estava fent el dia que vaig marxar.

—L'àvia t'estimava molt Roger —va dir el meu pare agafant-me de l'espatlla—. Mai va deixar de creure en tu, no va perdre l'esperança de sortir un dia al jardí i trobar-te sota l'ombra del codonyer escrivint.

Ens vam abraçar i vam tornar a plorar mentre jo li explicava al pare les històries que hi havia darrere d'algunes de les fotografies. Aquella caixa era el millor regal que em podia fer l'àvia, i era una llàstima que no me l'hagués pogut donar abans i poder compartir-ho amb ella i també amb la Sun. Entre les coses que hi havia a la caixa vaig trobar també una edició d'Aloma, però era una edició en castellà, la vaig obrir i estava segellada per la biblioteca de Saragossa, amb un punt de llibre on s'indicava que l'exemplar s'havia d'haver tornat feia una setmana. Vaig mirar al pare però ell no en sabia res. Què hi feia aquell llibre de la biblioteca de Saragossa a la caixa? L'àvia no hauria permès mai a la vida que un llibre no es tornés a temps, així que vaig agafar el llibre, la caixa i el cotxe del pare i vaig conduir fins a Barcelona per agafar un tren nocturn fins a Saragossa.

Vaig deixar el cotxe enfilat en una vorera i vaig travessar l'estació amb la caixa de l'àvia, fent passes llargues i ràpides, com si portés un peix sense aigua al qual se li acaba el temps per arribar al mar. Vaig pujar al vagó i em vaig asseure al costat de la finestra, estava trist i cansat. Durant el trajecte vaig repassar les vint-i-quatre fotografies, de les quals només vint eren meves i les altres quatre, que eren de la meva cadira buida a la taula de la cuina, les devia fer l'àvia com a expressió

del que sentia. Després vaig llegir el relat que havia començat a escriure aquell estiu, segurament l'àvia tenia raó i jo tenia qualitats d'escriptor. Vaig agafar un dels llapis de la Sun que hi havia a la caixa i vaig intentar acabar-lo mentre l'home de davant, que escoltava música amb un reproductor de *cassette* portàtil, no deixava de mirar-me; anava molt mudat i per la forma en què gaudia de l'audició semblava tot un amant de la música.

—Perdoni —em va dir— és vostè professor o escriptor? —jo vaig alçar la mirada i vaig dubtar. Va mirar el llibre d'Aloma que jo tenia sobre les cames i va continuar—. Miri, fa uns mesos que he enviutat i se'm fa molt dur viure sol a casa, me'n vaig a Madrid amb els meus fills. La meua dona, que en pau descansi, era una gran amant de la literatura i a casa tenim més de dos mil llibres que ni jo ni els meus fills volem conservar. Si els vol, doni'm la seva adreça i els hi faré arribar.

L'àvia sempre deia que cap llibre sobrava, de tots els llibres, fins i tot dels més dolents, es podia aprendre alguna cosa, en el pitjor dels casos aprendries a com no s'havia d'escriure. Em va semblar interessant i molt oportuna la possibilitat de rebre tots aquells llibres. Era com si l'esperit de l'àvia tornés a mi en forma de fulles i tinta. Vaig estar parlant amb el senyor Prenafeta la resta d'hores del viatge, li vaig resumir la meua història, el misteri del llibre de Saragossa i li vaig llegir el meu relat encara inacabat que no sabia com finalitzar-lo. Ell va insistir que escoltes la seva música, estava convençut que m'inspiraria i en arribar a Saragossa em va voler regalar el seu reproductor amb la cinta del concert de Mozart 622 per a clarinet.

Els carrers de Saragossa encara estaven il·luminats pels fanals. Era de matinada quan vaig arribar a la biblioteca, just davant un grup d'operaris netejaven els carrers amb mànegues d'aigua a pressió i jo em vaig asseure a les escales, a esperar que obrissin, mentre escoltava Mozart i continuava amb el relat. I tant que em va ajudar aquella música, especialment l'Adagio, que vaig repetir diverses vegades fins a acabar d'escriure el relat.

A les nou en punt van obrir la biblioteca.

—Ve per participar en el concurs de relats? —em va preguntar una simpàtica senyora de malucs grossos i feliços.

—No... bé... potser sí... —jo vaig dubtar, just havia acabat el relat, perquè no?— també he vingut a tornar aquest llibre— li vaig dir entregant-li Aloma.

La dona va teclejar el codi del llibre a l'ordinador i va arrufar el nas.

—Aquest llibre s'hauria d'haver tornat fa més d'una setmana, esperi un moment si us plau.

Jo anava fet un desastre, despentinat, amb la camisa arrugada i per fora dels pantalons, amb la cara que tens després d'haver passat tota la nit sense dormir i carregat amb la caixa de l'àvia, el relat i el *cassette* portàtil. Però tot i el meu penós aspecte i els anys, que no passen sense deixar marca, ella em va reconèixer.

—Roger? —em va dir amb un perfecte català.

Aquella veu, tan desitjada, em va estremir. Em vaig girar a poc a poc i vaig veure la seva dolça carona pigada ara il·luminada pel sol de l'alba que entrava pels finestrals de la biblioteca. Sense necessitat de dir-nos res ella ho va entendre tot, no podia ser d'una altra manera i ens vam abraçar.

L'àvia finalment es va sortir amb la seva, ho havia deixat tot preparat amb l'esperança que ens trobéssim. Després d'aquell matí de retrobament amb la Sun, que en aquell moment era ajudant de direcció de la biblioteca de la universitat de Saragossa, vaig deixar-ho tot per dedicar-me a escriure.

Diuen que la vida de l'escriptor és solitària, però jo escric molt ben acompanyat amb aquests ulls dolços i ametllats que em miren des del bressol, un cos menut embolcallat amb aquella tovallola blanca, vella i desfilada que duu les inicials de l'àvia brodades en color blau, mentre la Sun li prepara les farinetes.